

A Védegyelet szerint drámaian fogy a fű és a fa

Huszzonegy négyzetméter zöld

Szegeden jelenleg húsz-huszonöt négyzetméternyi városi zöldterület jut egy lakosra. Pontosabb adat nincs, mert felmérés utoljára a rendszerváltás előtt készült. A Védegyelet szerint az üzleti érdek minden civil szempontot fölülír.

Szeged gazdasági fejlődésével együtt jár, hogy bármerre megyünk a városban, egyre több építkezést látunk. Az épített környezet gyarapodásával párhuzamosan fogynak a városi zöldterületek, amelyek megszűrnék a levegőszennyezést, hűsítő-árnyékoló hatásúak és pihenést kínálnak.

Egy nemrégiben megjelent – a Központi Statisztikai Hivatal és a Védegyelet által gyűjtött adatokból összeállított – felmérés szerint Szegeden jelenleg minden polgárnak huszonöt négyzetméternyi zöldterület jut, míg egy másik vizsgálat szerint a város területének mindössze másfél százaléka zöldterület. Ezzel az átlaggal tizenegyedik helyen állunk a magyar városok között. Rosszabbul, mint Miskolc, Pécs vagy Székesfehérvár.

Szentistványi István, a Védegyelet szegedi csoportjának képviselője szerint az utóbbi tíz évben egyre zsugorodik a szegedi zöldterületek nagysága, mert minden addig üresen maradt telket „újrahasznosítanak”, beépítenek. Mint mondta, az üzleti szempontok minden esetben erősebben érvényesülnek a városi döntésekben, mint a környéken lakók egészségügyi érdekei. A szegedi aktivista szerint a polgárokat a lehető legtrikább esetben értesítik az őket is érintő fakivágásokról, cserjesorok felszámolásáról, zöld területek beépítéséről, így a civilek a motoros fűrészek és a munkagépek megjelenésekor szinte már semmit sem tehetnek azok ellen. A döntésekből való kirekesztettség és kiszolgáltatottság miatt Szentistványi szerint bizonyos esetekben erkölcsileg megengedhető, legitim a polgári engedetlenség, például az aktivisták fákhöz való odaláncolása is. Az ilyen „ellenállási” akciókról a közel-múltban egyébként kiskátét jelentetett meg a Védegyelet.

Kétszázhetven hektár gondozott közterülettel és hetven hektár erdővel számolt Gila Csaba, a Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. közterület-fenntartási divízióvezető-helyettese, amikor a szegedi zöldterületek nagyságáról kérdeztük. Így az egy főre jutó zöldterület nagysága – százhathatvanháromezer lakossal számolva – 20,8 négyzetméter. Hozzátette: adatok valójában csak becslés, alapos felmérés ugyanis legutóbb még a rendszerváltás előtt történt. A földhivatali regisztráció évtizedes lemaradásban van, így számos olyan terület is zöldterületként szerepel náluk, amit már évek óta beépítettek. A kht. saját rendszerében ugyan megpróbálja követni a rohamos változásokat, de kapacitáshiány miatt ez nehezen megy. A vezetőhelyettes elmondta: egy országgyűlési ajánlás szerint legkevesebb 21 négyzetméter zöldterületnek kellene jutnia egy lakosra, ennek betartása azonban nem kötelező. Szegeden ugyan 2001-ig volt „zöldrendelet”, ami szabályozta ezt a kérdést, akkor azonban eltörölték mondandó: amíg a parlament nem hoz törvényt erről, addig önkormányzati rendeletre sincs szükség.

TOMBÁCZ RÓBERT

Minden kivágott fát sajnálunk

Fotó: Frank Yvette

Az országban elsőként: szúnyoggyérítés megyei összefogással

Légicsapás a vérszívókra

A Csongrád megyei, árvíz sújtotta települések összefogtak, és együttesen indultak harcra a szúnyogok ellen. A példás együttműködés eredményeként szakemberek szerint akár negyven százalékkal is hatásosabb lehet a vérszívóirtás. Tegnap kezdődött a gyérítés, ami körülbelül százmillió forintba kerül.

Az összehangolt szúnyogmentesítést – az országban elsőként – tegnap megkezdték Csongrád megyében. A szegedi repülőtérrel nyolc mezőgazdasági gép szállt fel, hogy együttesen mérjen csapást a vérszívók és lárváik ellen. Az összesen huszonhét árvíz-sújtott településen előre meghatározott program szerint, összehangoltan, közel azonos időben történik meg a beavatkozás, ez biztosítja a kezelések hatékonyságát. A Tisza és a Maros mindkét partján a kül- és belterületeken, az ártereken és a mentett oldalakon átlagosan száz méter szélességben indult meg a légi biológiai irtás, illetve, néhány település kivételével, a légi és földi kémiai beavatkozás.

– Az összefogás következtében húsz, de akár negyven százalékkal is nőhet a szúnyogirtás hatékonysága – mondta Szabó Ferenc, a védekezést koordináló Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. igazgatója. Légi kémiai védekezést összesen 15 ezer 661, földi kémiai 4000, légi biológiai pedig 3940 hektáron végeznek. A hat évvel ezelőtti nagy árvíz után, mivel területek maradtak ki a permetezésből, a szúnyogmentesítés nem lehetett hatásos. Ezért idén több fázisban végzik a kezeléseket, az időpontokat meghatározza a folyók apadása. Megtűntek a légi biológiai irtást minimum kettő, a kémiai pedig három alkalommal kellene elvégezni, hogy a gyérítések után az átlagos éves szúnyogsűrűség maradjon.

A tömeges csipőszúnyog lárvakelésnek ideális helye a mentett oldalakon a szivárgásokból visszamaradt töcsák, a hullámtéren – a két töltés között – a mélyedésekben maradt víz. A repülők először a települések közelében lévő folyószakaszokon keletkezett lárvatényező helyeket, a szúnyoginvázió gócait rohamozzák, majd a külterületeket szórják meg. Az irtószer a csipőszúnyogfajok lárváit pusztítja el, de közömbös minden más élő szervezetre: a vízben és szárazföldön élő állatokra és az emberre is.

A mostani akció része az árvízvédelmi vészhelyzet megszűnését követő „helyreállítási” munkálatoknak. Költségét – várhatóan összesen százmillió forintot – az önkormányzatok a központi vis maior alaphoz igényelhetik és a Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság jóváhagyásával előlege is kérelmet nyújthatnak be.

CS. G. L.

A permetezőgépek folyamatosan dolgoztak

Fotó: Segesvári Csaba

CSIPÉSSZÁM

A kezelések időpontját a mérőhálózat szakemberei határozzák meg, a csipésszám függvényében. Óránként hatvan csipés fölött a szakértő elrendeli a kémiai kezelést, mert a kivitelezés előkészületei – bejelentések, méhészek értesítése – mintegy hat napot igényelnek. A kezeléseket követő 24 órán túl, de két napon belül ismét mérik a szúnyogsűrűséget.

Táblák, buckák, terelések – szeptemberre készül el az utca

Bakay mellett nem jó lakni

Gyalogszerrel porfelhőben lehet közlekedni a szegedi Bakay Nándor utcán és környékén. Járművel meg szinte sehogy: a térkép nem segít, a táblák félrevezetnek.

A Bakay Nándor utca csatornázói a Boros József utcai oldallal elkészültek, szeptemberig már csak az úttestet kell helyreállítaniuk. Addig is zárva marad a Bakay Nándor és Boros József utca kereszteződése, csak a gyufagyárhoz közlekedő teherautók járhatnak. A kereszteződésben felmárták a burkolatot, autógumira veszélyes csatornatetőket ágaskodnak. Rádásul tegnap sárga pózna is figyelmeztetett, nyitva a csatorna aknája, dolgoznak benne.

Az összefirkált tábla hiába jelzi, hogy mindkét oldalról behajtani tilos, fölötté felirat, hogy az üzletek bejárata a körforgalom felől. Nem számít, a céltudatos autósok hajtanak egyenesen tovább a Bakay Nándor utcán. A körforgalomtól is be lehet kanyarodni az utcába, igaz, csak néhány száz métert lehet megtenni. Tovább zsákutca, de ezt a körforgalomban nem jelzi semmi. Aki nem erre akart jönni, kerülhet a két kis mellékutca felé, ha időben fékez, de teherkocsival nagy mutatóványt innen ki-kecmeregni.

A környékeliek és az okmányiroda ügyfelei lassan hozzászoktak, hogy a Huszár és a Fűrés utca felől nem hajthatnak ki a Bakayra. A másik oldalon viszont egyre nagyobb káosz uralkodik. A polgármesteri hivatal városüzemeltetési irodáján megtudtuk, a Vasas Szent Péter utcán feltornyozott homokhegyek a négy-öt méter mélyen futó csatorna alapjához szükségesek. Az építkezés ütemesen halad, utcáról utcára rákötik a csatornákat a ge-

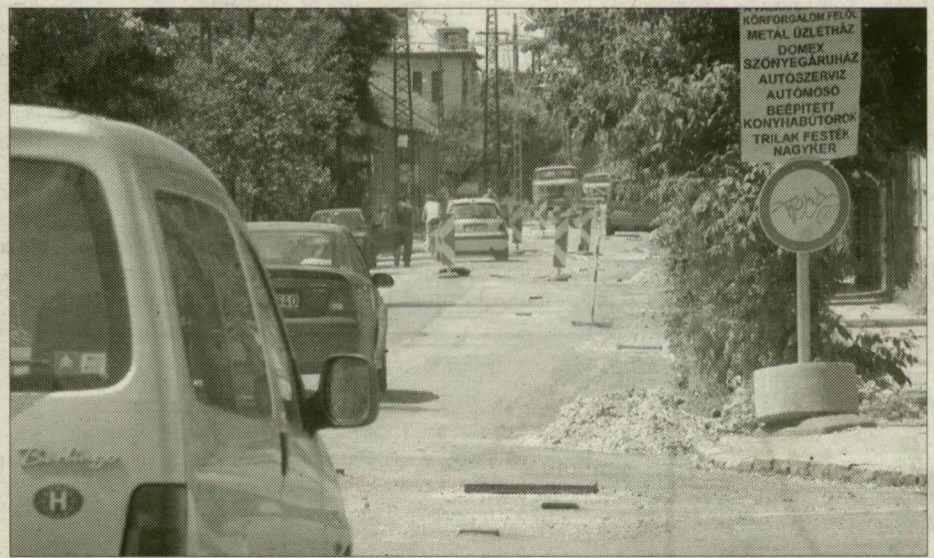
rinczetekre. Lezárták a Vasas Szent Péter, valamint a Teréz utca Cserny Mihály és Bakay Nándor utca közti szakaszát – de csak elméletileg. Az autósok változatlanul ki-be járnak. Az utcák végén aztán rágóznak a homokrakásra, úgy evickélnék kifelé. A Cserny Mihály utca felé hiába próbálkoznak, a piac felé vezető oldal járhatatlan. Söder- és homokrakás mutatja: még mindig nem készült el a közműcsere.

Ha mindezt jól mutatják a táblák, akkor is ember legyen a talpán, aki a nagy felfordulásban elsőre megtalálja úti célját. De a mellékutcai jelzések tovább keserítik a közlekedők életét. A Csemegi utca Vasas Szent Péter ut-

cai sarkán behajtani tilosba ütközünk. Érthetetlen, miért csak erről az oldalról, hisz pont az utca másik felét építik. Alatta terelőnyilak biztatnak, haladjunk tovább jobbra. Befordulunk, ám a Csemegi utca Teréz utcai sarkán rosszabb a helyzet. Itt már mindkét oldalról behajtani tilos a Bakay Nándor felé, a nyilak pedig visznek tovább jobbra. És ahogy befordulunk, zsákutcatáblába ütközünk, és zsákutcaiba jutunk.

A városüzemeltetési irodán megígérték, megvizsgálják ezt a labirintust. Az építők tartják a határidőket, az útlezárásokat nyár végéig el kell viselnünk.

DOMBAI TÜNDE

Tábla, pózna, gödör, munkás nem akadály a Bakay utcán

Fotó: Segesvári Csaba

Szegeddel ismerkedett a szlovák csapat

Személyes kapcsolat az előítéletek ellen

A szlovákiai Polomkáról az elmúlt hét végén Szegedre érkezett egy negyvenfős delegáció. Az utazást a Szegedi Szlovákok Egyesülete szervezte. A nem hivatalos kapcsolat jó mintát adhat a politikának is, amely ma még közel sem tartott a magyar–szlovák viszonyban, mint a szegedi civilek.

Habár a Szegeden élő szlovákoknak önálló érdekképviseletük és egyesületük is van, a városnak „hivatalos” testvérvárosi kapcsolata még nincs szlovák településsel. Az elmúlt hét végén civil kezdeményezésre érkezett vendégség Szegedre a szlovákiai Polomka negyvenfős – főként táncosokból és zenészekből álló – küldöttsége. Ezzel is erősítik a magyarok és a szlovákok ma még előítéletektől terhelt kapcsolatainak fejlődését.

Bencsik János, a Szegedi Szlovákok Egyesületének elnöke munkatársai segítségével szervezte meg a több éve tervezett utazást, amire a Nemzeti civil alapprogram büdzséjéből kaptak támogatást. A látogatást Szeged napjára időzítették, amikor is magyarországi szlovák települések mennyasszonyi és vőlegényi ruházatából szlovák néptáncok és dalok bemutatásával nyílt kiállítás az Osztrovszky utcai Nemze-

tségek Házában. Bencsik elmondta: kezdetben nyelvtanfolyamra, illetve síelni mentek a kedves szlovákiai településre, amit mindegyikük hamar a szívébe zárt. Az elnök kiemelte, hogy jól működő kapcsolatok Polomkával egyfajta mintául szolgálhat a politikának, ami ma még lemaradásban van a szegedi civil szféra kezdeményezéséhez képest.

– Jók az első benyomásaim Szegedről, bár eddig még csak a sétálóutcát és a belváros bizonyos részeit láttuk, ami nagyon szép és tiszta – mondta el Ján Lihan, a szlovákiai község polgármestere. Hozzátette: főleg a város történelme, fejlődése, a munkanélküliség helyi mérőszámai és a Nyugat-Európáról vallott nézeteink érdekelnék – no meg a jóféle borok, amelyek megköstölésére most lehetősége nyílt. Polomka első embere úgy véli, a helyi kisebbségi egyesülettel kialakított kapcsolat mély és hosszú távú együttműködésnek ígérkezik. – A személyes kapcsolatokon keresztül rombolhatjuk le a meglévő előítéleteket és változtathatjuk meg előnyösen a képet egymásról – hangsúlyozta Lihan, aki a szegediek érdemének tartja a civil együttműködés felkarolását.

T. R.